

Implementatie communicatieplan Transitie Jeugdzorg

Saskia Meijs | 20 maart 2013 | Versie 5 (definitief)

Situatieschets

Wat is de transitie jeugdzorg?

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor bijna alle vormen van hulp en zorg voor jeugdigen en opvoeders. Op grond van het regeerakkoord van het kabinet Rutte I worden gemeenten financieel en uitvoeringstechnisch verantwoordelijk voor de uitvoering van alle jeugdzorg die nu onder het rijk, de provincie, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet valt. Concreet wordt de gemeente verantwoordelijk voor:

- Provinciale jeugdzorg (Wet op de jeugdzorg), waaronder jeugdbescherming en jeugdreclassering;
- Jeugd GGZ (Zorgverzekering en AWBZ);
- Zorg voor verstandelijke gehandicapte jeugd (AWBZ).

De overdracht van taken van de diverse overheden naar de gemeenten wordt 'transitie jeugdzorg' genoemd. Naast een nieuw wettelijk kader komt er ook één financieringsstroom voor alle vormen van ondersteuning en hulp aan kinderen en hun opvoeders. Het rijk en de provincie verwachten een actieve houding van gemeenten. Zij willen deze Transitie het liefst in regionaal verband met regiogemeenten aanpakken.

Wat zijn de beoogde gevolgen van de transitie jeugdzorg?

De transitie biedt gemeenten meer mogelijkheden voor integrale en daarmee effectievere hulp aan jeugdigen en gezinnen. De decentralisatie van jeugdzorg biedt volop kansen voor verbetering.

De hoofddoelstellingen van het nieuwe jeugdzorgstelsel zijn:

- Ouders zijn als eersten verantwoordelijk voor het gezond en veilig opgroeien van hun kinderen, voor de ontwikkeling van de talenten van hun kinderen op weg naar een zelfstandig leven en worden op die verantwoordelijkheid aangesproken;
- De overheid komt pas in beeld als dit niet vanzelf gaat;
- Eerdere ondersteuning en zorg op maat en een betere samenwerking rond gezinnen.

Kinderen, ouders en andere opvoeders moeten dus gemakkelijk ergens terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien: dat voorkomt mogelijk het ontstaan of het verergeren van problemen.

En wanneer er problemen zijn, wordt er snel en op maat hulp en ondersteuning geboden, waardoor de problemen niet escaleren. Deze gespecialiseerde jeugdzorg moet naadloos aansluiten op de jeugdtaken waar gemeenten nu al voor verantwoordelijk zijn.

Voor jeugdigen en opvoeders betekent het nieuwe jeugdzorgstelsel:

- Minder verwijsmomenten (één gezin, één plan);
- Als het nodig is snelle inzet van hulp en zorg op maat;
- Meer preventie om verergering van problemen te voorkomen/ op te lossen;

- Een beroep op de inzet van eigen mogelijkheden binnen het eigen netwerk;
- Goedkopere hulp en zorg;
- Kostenbesparing.

Voor gemeenten betekent het nieuwe jeugdzorgstelsel:

- Het bieden van een positieve basis in de lokale samenleving. Bevorderen van de inzet van informele steun van sociale netwerken en algemene voorzieningen en;
- Een samenhangende zorgstructuur creëren voor het signaleren en aanpakken van problemen. Die erop gericht is de opvoeding niet over te nemen maar zoveel mogelijk te versterken.
- Ervoor zorgen dat jeugdigen gezond en veilig opgroeien, hun talenten ontwikkelen en naar vermogen meedoen aan de samenleving.

Hoe en wanneer vindt de transitie jeugdzorg plaats?

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor bijna alle vormen van hulp en zorg voor jeugdigen en opvoeders. Het jeugdzorgstelsel wordt dan volledig aangepast aan de nieuwe jeugdwet. De gemeenten maken het beleid. Centrum Jeugd en Gezin (CJG) is het aanspreekpunt voor hulp in de jeugdzorg.

Communicatieplan

1. Communicatiedoelgroep

De primaire doelgroepen zijn:

- Cliënten; (autochtone en allochtone) Jeugdigen en (pleeg)ouders of andere opvoeders
  - die momenteel gebruik maken van jeugdzorg.
- De colleges van de twintig deelnemende gemeenten in Noordoost Brabant, subregio's De Meierij, Maasland, Uden/Veghel, Land van Cuijk en Statenleden
  - die meewerken aan de transitie jeugdzorg.
- De gemeenteraden van de twintig deelnemende gemeenten in Noordoost Brabant, subregio's De Meierij, Maasland, Uden/Veghel, Land van Cuijk
  - die meewerken aan de transitie jeugdzorg.
- Medewerkers van de afdelingen Zorgplein, RBL BNO, Werk en inkomen (of soortgelijke afdelingen bij de andere 19 gemeenten)
  - die meewerken aan de transitie jeugdzorg.
- Nulde lijn: instellingen zoals sportclubs, vrijwilligerswerk, kinderopvang, onderwijs en huisartsen
  - die momenteel werkzaamheden doen m.b.t. jeugdzorg
  - die per 1 januari gaan werken volgens het nieuwe jeugdzorgstelsel
- Eerste lijn: professionele jeugdinstanties die vrij toegankelijke jeugdzorg bieden (zonder indicatie), zoals GGD, maatschappelijk werk en welzijnswerk
  - die momenteel werkzaamheden doen m.b.t. jeugdzorg
  - die per 1 januari gaan werken volgens het nieuwe jeugdzorgstelsel
- Tweede lijn: jeugdzorginstellingen (gespecialiseerde jeugdzorg)
  - die momenteel werkzaamheden doen m.b.t. jeugdzorg
  - die per 1 januari gaan werken volgens het nieuwe jeugdzorgstelsel
- WMO-raden van gemeenten en cliëntenraden van jeugdzorginstellingen
  - die meedenken over de transitie jeugdzorg

De secundaire doelgroepen zijn:

- (autochtone en allochtone) Inwoners
  - die soms informele netwerk vormen voor cliënten
  - die geïnteresseerd zijn in jeugdzorg (om welke reden dan ook)
- Pers

2. Communicatiedoelen

Centrum Jeugd en Gezin (CJG) is het aanspreekpunt voor hulp in de jeugdzorg. Jeugdigen en hun (pleeg)ouders kunnen hier gemakkelijk terecht met vragen over opvoeden en opgroeien: dat voorkomt mogelijk het ontstaan of het verergeren van problemen. CJG is dan ook een belangrijk orgaan in de transitie jeugdzorg.

Projectdoel transitie jeugdzorg

Wanneer er problemen zijn, wordt er snel en op maat hulp en ondersteuning geboden, waardoor de problemen niet escaleren. Deze gespecialiseerde jeugdzorg moet naadloos aansluiten op de jeugdtaken waar gemeenten nu al voor verantwoordelijk zijn.

Communicatiedoel

Het communicatiedoel is om de communicatie over de transitie jeugdzorg zo goed mogelijk te laten verlopen; Primaire doelgroepen op tijd en volledig te informeren zodat zij op de hoogte blijven van de veranderingen en gevolgen daarvan.

De communicatiedoelen per doelgroep stellen we op aan de hand van gewenste kennis, houding en gedrag. Dit is wat we willen bereiken.

- Cliënten; (autochtone en allochtone) Jeugdigen en ouders of andere opvoeders
  - Kennis: Cliënten weten in grote lijnen wat de transitie jeugdzorg is, Waarom en hoe het plaatsvindt en wat de gevolgen ervan zijn voor zichzelf en hun kind(eren). Dit is maatwerk per cliënt!
  - Houding: Cliënten begrijpen de transitie jeugdzorg, maar (sommigen) zien liever anders.
  - Gedrag: Cliënten blijven jeugdzorg afnemen in het nieuwe jeugdzorgstelsel. Of cliënten gaan zelfstandig op zoek naar andere (soorten) hulpverlening.

- De gemeenteraden van de twintig deelnemende gemeenten in Noordoost Brabant, subregio's De Meierij, Maasland, Uden/Veghel, Land van Cuijk
  - Kennis: De gemeenteraden weten wat de transitie jeugdzorg is, waarom en hoe het plaatsvindt en wat de gevolgen ervan zijn voor zichzelf en de betrokken doelgroepen.
  - Houding: Ze begrijpen de transitie jeugdzorg, maar (sommigen) zien liever anders.
  - Gedrag: De gemeenteraden in Noordoost Brabant gaan gezamenlijk aan de slag met de transitie jeugdzorg. Daarnaast werken ze nauw samen met Provincie, betrokken onderwijs-, zorginstellingen en huisartsen. Ze weten waar ze wel en niet op mogen sturen.

- De colleges van de twintig deelnemende gemeenten in Noordoost Brabant, subregio's De Meierij, Maasland, Uden/Veghel, Land van Cuijk
  - Kennis: De colleges weten wat de transitie jeugdzorg is, waarom en hoe het plaatsvindt en wat de gevolgen ervan zijn voor de organisatie en de betrokken doelgroepen.
  - Houding: Ze begrijpen de transitie jeugdzorg, maar (sommigen) zien liever anders.
  - Gedrag: De colleges in Noordoost Brabant gaan gezamenlijk aan de slag met de transitie jeugdzorg. Hierbij staan de wensen en behoeften van cliënten centraal. Daarnaast werken ze nauw samen met Provincie, betrokken onderwijs-, zorginstellingen en huisartsen.
Ze weten waar ze wel en niet op mogen sturen en over mogen beslissen.

- Medewerkers van de afdelingen Zorgplein, RBL BNO, Werk en inkomen
- Nulde lijn: instellingen zoals sportclubs, vrijwilligerswerk, kinderopvang, onderwijs en huisartsen
- Tweede lijn: jeugdzorginstellingen (gespecialiseerde jeugdzorg)
- Eerste lijn: professionele jeugdinstanties die vrij toegankelijke jeugdzorg bieden (zonder indicatie), zoals GGD, maatschappelijk werk en welzijnswerk
- WMO-raden van gemeenten en cliëntenraden van jeugdzorginstellingen
  - Kennis: Ze weten wat de transitie jeugdzorg is, waarom en hoe het plaatsvindt en wat de gevolgen ervan zijn voor de organisatie en de cliënten.
  - Houding: Ze begrijpen de transitie jeugdzorg, maar (sommigen) zien liever anders.
  - Gedrag: Ze gaan in gesprek met de gemeenten in Noordoost Brabant om goed voorbereid te zijn op de transitie jeugdzorg. Hierbij staan de wensen en behoeften van cliënten centraal. Hun inhoudelijk taken zijn duidelijk en deze voeren ze tijdig, correct en effectief uit.

- Secundaire doelgroepen
  - Kennis: De secundaire doelgroepen weten in grote lijnen wat de transitie jeugdzorg is, waarom en hoe het plaatsvindt en wat de gevolgen ervan zijn.
  - Houding: Ze begrijpen de transitie jeugdzorg, maar (sommigen) zien liever anders.
  - Gedrag: De secundaire doelgroepen zien Noordoost Brabant als vooruitstrevende regio op het gebied van jeugdzorg. Sommigen dragen dit uit en maken gebruik van deze ervaringen.
Geïnteresseerden nemen contact op met CJG, de onderwijs-, zorginstellingen, huisartsen of gemeenten voor meer informatie.

3. Communicatiestrategie

Strategie

We richten ons eerst op het zo goed mogelijk informeren van de primaire doelgroepen. Daarna informeren we pas de secundaire doelgroepen.

We focussen ons op bestaande communicatiemiddelen van de overheden en onderwijs-, zorginstellingen en huisartsen, om hun achterban en de cliënten te bereiken. Denk hierbij aan middelen als een (nieuws)brief, folder en de websites.

Het is belangrijk dat de primaire doelgroepen juist en tijdig geïnformeerd worden. Zij zullen namelijk hun bestaande cliënten, en geïnteresseerden in hun omgeving, inlichten over de mogelijke (proces)veranderingen.

Inhoudelijke informatie en werkinstructies

De projectleiders (Hanny van Moosdijk en Ingrid de Vries) verspreiden taakomschrijvingen, werkinstructies en informatie over nieuwe ontwikkelingen en gevolgen hiervan. De kartrekkers van de deelnemende gemeenten helpen de projectleiders hierbij. De informatie wordt verspreid onder de volgende doelgroepen:

- Medewerkers van de afdelingen Zorgplein, RBL BNO, Werk en inkomen
- Onderwijs-, zorginstellingen en huisartsen; nulde/ eerste lijn
- Jeugdzorginstellingen; tweede lijn (gespecialiseerde jeugdzorg)
- WMO-raden van gemeenten en cliëntenraden van jeugdzorginstellingen

WMO-raden en cliëntenraden informeren ze ook door informatiebijeenkomsten te organiseren.

Bestaande communicatiemiddelen

Daarnaast hebben we bestaande communicatiemiddelen van de gemeenten in Noordoost Brabant, die we inzetten om de secundaire doelgroepen te bereiken. Denk hierbij aan de lokale en regionale kranten, de websites, social media en persberichten/-uitnodigingen. De centrale boodschap zal zijn: Waar kunnen secundaire doelgroepen terecht met problemen of vragen over jeugdzorg?

LET OP: De communicatiemiddelen en -boodschap verschilt per doelgroep!

4. Kernboodschap

Voor alle doelgroepen moeten we goed verwoorden wat de transitie jeugdzorg is en wat het voor hen betekent. Dit verwoorden we in een kernboodschap, die in alle communicatiemiddelen terugkomt:

Nieuwe aanpak jeugdzorg

Per 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor bijna alle vormen van hulp en zorg voor jeugdigen en opvoeders. Voor jeugdigen en opvoeders betekent dit:

- Minder verwijsmomenten (één gezin, één plan);
- Als het nodig is snelle inzet van hulp en zorg op maat;
- Meer preventie om verergering van problemen te voorkomen/ op te lossen;
- Een beroep op de inzet van eigen mogelijkheden binnen het eigen netwerk;
- Mogelijk goedkopere hulp en zorg;
- Kostenbesparing.

5. Communicatiemiddelen en planning

Projectplanning

Nog aan te leveren.

Verantwoordelijken: Hanny van Moosdijk en Ingrid de Vries.

Communicatieplanning

* Bende van 3 = Dorotheé, Chris/ Saskia en Pieter

Middelen	Primaire doelgroep	Secundaire doelgroep	Data	Wie heeft de regie?
Free publicity				
Persbericht/ persuitnodiging <i>lokale pers</i>	X	X		Bende van 3 + Betreffende gemeente
Persbericht/ persuitnodiging <i>regionale pers</i>	X	X		Projectleiding + Bende van 3
Persbericht/ persuitnodiging <i>landelijke pers</i>	X	X		Projectleiding + Betreffende gemeente
<i>Lokale tv/radio/ Kabelkrant</i>	X	X		Bende van 3 + Betreffende gemeente
<i>Regionale tv/radio</i>	X	X		Projectleiding + Bende van 3
<i>Landelijke tv/radio</i>	X	X		Projectleiding + Betreffende gemeente
Eigen middelen				
Intranet	X			Betreffende gemeente
Gemeentelijke website	X	X		Bende van 3+ Betreffende gemeente
Nieuwsbrieven - CJG is afzender	X	X		K2 + Bende van 3
Raadsinformatiebrieven	X			Bende van 3
Informatie-/ participatiebijeenkomst	X		- 22-1: cliënten- en WMO raden - 28-1: Maatschappelijke instellingen	Projectleiding
Social Media	X	X		Provincie + Projectleiding
Presentaties verzorgen	X		Voorbeeld: VNG	N.t.b.

Contactpersonen per regio (versie 7-3-2013)

Gemeente Oss, afdeling Communicatie

Aanspreekpunt subregio Maasland, Uden/Veghel en Land van Cuijk is Saskia Meijs (s.meijs@oss.nl) en Chris Perreijn (c.perreijn@oss.nl)

Subregio Maasland

Gemeente Oss- Saskia Meijs (s.meijs@oss.nl)

Gemeente Bernheze- Annet Abrahamse (a.abrahamse@bernheze.org)

Gemeente Maasdonk- Mirjam Krijnen (mkrijnen@maasdonk.nl)

Subregio Uden/Veghel

Gemeente Uden- Marina Salden (communicatie@uden.nl)

gemeente Veghel- Greet Buter (gbu@veghe.nl)

Gemeente Landerd- Jonna van Hoesel (jonna.vanhoesel@landerd.nl)

Gemeente Boekel- Hanneke Dam (hanneke.dam@boekel.nl, 0492 326800)

Gemeente St. Oedenrode- Astrid Jacobs (communicatie@sint-oedenrode.nl)

Subregio Land van Cuijk

Gemeente Cuijk- Floor de graaf (floor.de.graaf@cuijk.nl)

Gemeente Boxmeer- Jan Bleumer (J.Bleumer@boxmeer.nl)

Gemeente Grave- dhr./mevr. van Veen (g.van.veen@grave.nl)

Gemeente St. Anthonis- Diny van Vliet (dinyvanvliet@sintanthonis.nl) / Koen Pols

(koenpols@sintanthonis.nl)

Gemeente Mill en St. Hubert- Dick van der Werl (dick.van.der.werl@gemeente-mill.nl)

Gemeente Den Bosch, afdeling Communicatie

Aanspreekpunt voor de subregio De Meijerij is Dorothe Gevers (d.gevers@s-hertogenbosch.nl)

Subregio De Meijerij

Gemeente Den Bosch- Dorothe Gevers (d.gevers@s-hertogenbosch.nl)

Gemeente Schijndel- Marion van Roessel (mvanroessel@schijndel.nl)

Gemeente Vught- Marijke de Jong (m.de.jong@vught.nl)

Gemeente Boxtel- Judith de Hoog (0411-6552661, Jho@boxtel.nl of communicatie@boxtel.nl)

Gemeente Haaren- Helma Drunen (h.van.drunen@haaren.nl)

Gemeente Heusden- gelet op overgang naar Brabant midden keuze om communicatie in eigen hand te houden → contactpersoon Anne-Lieke Piggen

Gemeente St. Michielsgestel- Trudy van de Westelaken (T.Westelaken@Sint-Michielsgestel.nl)

Provincie Noord Brabant

Aanspreekpunt voor communicatie met de provincie is Peter Thielen (PThielen@brabant.nl)

Communicatielijnen

De communicatieadviseurs van gemeente Den Bosch en Oss (Dorothe en Saskia/Chris) en de provincie (Pieter) zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het communicatieplan en de inzet van de communicatiemiddelen. Zij bepalen samen wat en hoe er over de transitie jeugdzorg gecommuniceerd wordt.

De inhoud wordt altijd gecontroleerd door (één van de) projectleiders. Vervolgens zorgen de communicatieadviseurs ervoor dat de communicatie-uitingen volledig en op tijd bij de communicatieadviseurs van de overige 18 gemeenten komen voor verdere lokale verspreiding. Regionale (incl. De Gelderlander en De Limburger) en landelijke media worden benaderd door Dorothe, Pieter of Saskia.

De projectleiders (Hanny, Ingrid en Petra) verspreiden taakomschrijvingen, werkinstructies en informatie over nieuwe ontwikkelingen en gevolgen hiervan. Zij blijven ook eindverantwoordelijk voor communicatie. Regelmatig overleg met Dorothe, Saskia en Pieter is dan ook noodzakelijk.

Vragen over communicatie? Neem contact op met:

- Dorothe Gevers	d.gevers@s-hertogenbosch.nl	06-53932884
- Saskia Meijs	s.meijs@oss.nl	0412-685906
- Chris Perreijn	c.perreijn@oss.nl	0412-629322

Taakverdeling

Meer informatie over de taakverdeling, zie volgende bladzijde.

Communicatie Transitie Jeugdzorg + Versnelling in Brabant Noordoost

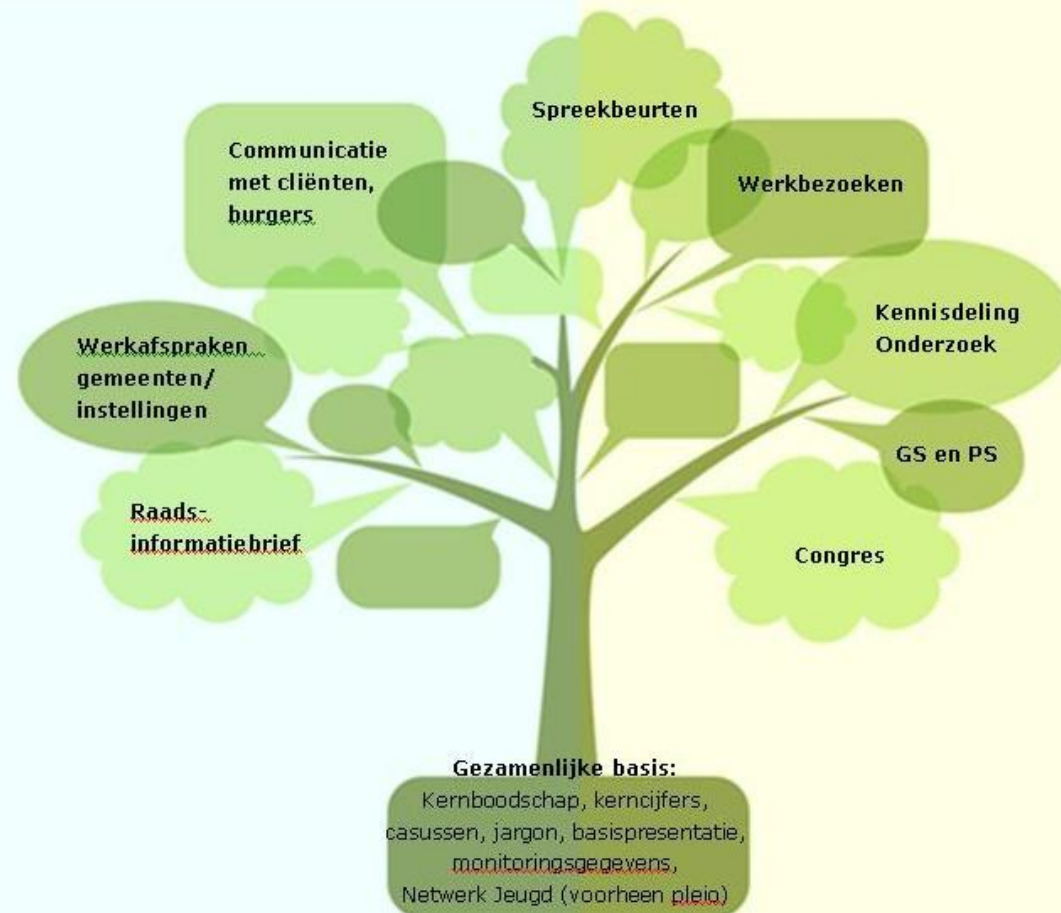
Regie & coördinatie (wie doet wat?) loopt via driemanschap: Communicatieadviseurs Oss, 's-Hertogenbosch & Provincie

Lokaal: Oss & 's-Hertogenbosch

Cliënten, colleges gemeenten, gemeenteraden, CIG's, onderwijs, zorg, scholen, nulde-, eerste- en tweedelijns, WMO-raden, cliëntraden, media

Boven lokaal: Provincie

Ministeries van VWS en VenJ, Inspectie jeugdzorg, provincies, overige gemeenten en koepelorganisaties uit de sector, organisatoren van informatiebijeenkomsten over jeugdzorg en/of de transitie, media, PS-leden

7. Budget

Budget: Hanny/ Ingrid aanvullen

Uren communicatie: n.t.b.

8. Evaluatie

Tijdens en na communicatietraject evalueren de communicatieadviseurs met de projectleiders hoe de communicatie én samenwerking gaat en ging. Zijn de doelgroepen voldoende geïnformeerd?

Wat gaat goed en wat moet beter? Waarom?

Dit koppelen we ook terug naar de afdeling Communicatie van onze eigen gemeente en de andere deelnemende gemeenten.